



2018

SRH N.V. Jaarverslag 2018

Inhoudsopgave

<i>Bestuursverslag</i>	2
1 Inleiding	2
1.1 Doelstelling en governance	2
1.2 Gerechtelijke procedures naar aanleiding van de nationalisatie	3
1.3 Resultaat	5
1.4 Vooruitzichten	5
2 Strategie en ontwikkelingen	5
2.1 Strategie en organisatie	5
2.2 Nationalisatie en maatregelen Europese Commissie	6
2.3 Dividendbeleid	6
2.4 Medewerkers	6
3 Corporate governance	6
3.1 De raad van bestuur	6
3.2 Remuneratierapport	8
3.3 Algemene vergadering van aandeelhouders	9
3.4 Code Corporate Governance	9
4 Financiële ontwikkelingen	10
5 Risicobeheer, liquiditeit en kapitaalmanagement	10
5.1 Risicobeheer en governance	10
5.2 Procesrisico	10
5.3 Kapitalisatie	11
5.4 Liquiditeitsmanagement en financiering	11
5.5 Marktrisico	11
<i>Jaarrekening</i>	12
Jaarrekening	12
Grondslagen van waardering activa en passiva en de resultaatbepaling	14
Toelichtingen op individuele posten van de balans	18
Toelichtingen op individuele posten van de winst- en verliesrekening	22
Overige toelichtingen op de winst- en verliesrekening	24
Handtekeningen	25
<i>Overige gegevens</i>	26
Statutaire regeling inzake de winst- en verliesbestemming	26
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	27

Bestuursverslag

1 Inleiding

SRH N.V. (voorheen SNS REAAL N.V.) was tot en met 26 juli 2015 de moedermaatschappij van VIVAT N.V. (voorheen REAAL N.V.) en tot en met 30 september 2015 de moedermaatschappij van de Volksbank N.V. (voorheen SNS Bank N.V.). Na de overdracht van de bankactiviteiten heeft SRH N.V. geen dochtermaatschappijen meer die operationele activiteiten ontplooiën. In dit jaarverslag refereren 'SRH' en 'Vennootschap' aan de rechtspersoon SRH N.V., met statutaire zetel te Utrecht, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 16062627. SRH houdt kantoor aan de Croeselaan 1, 3521 BJ Utrecht. Vanaf 19 mei 2017 is de Staat der Nederlanden (de 'Staat') rechtstreeks aandeelhouder van SRH, nadat op die datum de Stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen ('NLFI') de aandelen van SRH heeft laten decertificeren en heeft overgedragen aan de Staat.

Voor zover van toepassing, wordt met 'de Volksbank', of 'Bank' gerefereerd aan de Volksbank N.V., en refereren 'VIVAT' en 'Verzekeraar' aan VIVAT N.V.

1.1 Doelstelling en governance

Doelstelling SRH

SRH zet zich professioneel, integer en doelgericht in om tot afwikkeling te komen van werkzaamheden die verband houden met haar historie als houdster van aandelen in financiële instellingen, onder meer voortvloeiend uit de onteigening van door haar uitgegeven aandelen en obligaties bij de nationalisatie van SNS REAAL N.V. (hierna: 'SNS REAAL') in 2013.

SRH realiseert zich de maatschappelijke betekenis van de staatssteun en nationalisatie van financiële instellingen in het algemeen en die van SNS REAAL, waarbij voor de eerste maal de Interventiewet werd toegepast, in het bijzonder. SRH ziet het dan ook als haar verantwoordelijkheid om de afwikkeling van de Vennootschap (en in het verlengde daarvan haar voormalige aandeelhouderschap van de financiële instellingen die tot het concern SNS REAAL behoorden) efficiënt, zorgvuldig en doelmatig uit te voeren. Uiteindelijk zal SRH worden ontmanteld en ophouden te bestaan.

Vanaf 30 september 2015 houdt SRH geen belangen meer in andere vennootschappen en is haar statutaire doel beperkt tot het verder ontmantelen van de Vennootschap. Tussen SRH, de Volksbank en VIVAT bestaan voornamelijk nog afspraken over huisvesting, verzekeringstechnische ondersteuning en over het uitwisselen van noodzakelijke data.

SRH stelt voor het boekjaar 2018 een enkelvoudige jaarrekening op overeenkomstig Burgerlijk Wetboek (BW) Boek 2 Titel 9.

Governance

SRH heeft sinds 9 juni 2016 enkel nog een raad van bestuur en niet langer een raad van commissarissen.

Op 17 mei 2018 is de heer H.M. de Mol van Otterloo als lid en voorzitter van de raad van bestuur van SRH herbenoemd voor een nieuwe termijn. Dat wil zeggen dat de benoemingstermijn van de heer De Mol van Otterloo eindigt aan het eind van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van de Vennootschap, waarin de jaarrekening over het boekjaar 2018 aan de orde komt.

Op 17 mei 2018 is de heer G.J.H. Broekers als lid van de raad van bestuur van SRH herbenoemd voor een nieuwe termijn. Dat wil zeggen dat de benoemingstermijn van de heer Broekers eindigt aan het eind van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van de Vennootschap, waarin de jaarrekening over het boekjaar 2018 aan de orde komt.

1.2 Gerechtelijke procedures naar aanleiding van de nationalisatie

Algemeen

Per datum van het opmaken van dit jaarverslag lopen als gevolg van de nationalisatie de hieronder genoemde gerechtelijke procedures tegen SNS REAAL, thans SRH. Los van deze procedures zijn er nog andere partijen die SRH aansprakelijk hebben gesteld. Door deze partijen zijn echter (nog) geen procedures gestart. De vermeende aansprakelijkheid is door SRH in alle gevallen als ongegrond van de hand gewezen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat SRH in de toekomst in nieuwe juridische procedures zal worden betrokken. Met betrekking tot de procedures en onderzoeken naar aanleiding van de nationalisatie waar SRH bij betrokken is, is op dit moment nog geen inschatting te maken van de kans dat mogelijke juridische procedures tot een verplichting voor SRH zullen leiden, noch is een inschatting te maken van de hoogte van de (mogelijke) financiële impact van deze procedures op SRH. Om die reden zijn ten aanzien van mogelijke juridische procedures geen voorzieningen gevormd. Hoewel het niet mogelijk is de uitkomst van lopende of dreigende juridische procedures te voorspellen, is de raad van bestuur - op grond van de informatie die thans beschikbaar is en na raadpleging van externe juridische adviseurs - van mening dat het niet valt uit te sluiten dat de uitkomsten van deze procedures een materiële negatieve financiële impact zouden kunnen hebben op de vermogenspositie, resultaten en/of kasstromen van SRH.

Hierna benoemen wij de relevante procedures op dit moment die verband houden met de nationalisatie.

Enquêteprocedure Vereniging van Effectenbezitters

Op 6 november 2014 heeft de Vereniging van Effectenbezitters (de 'VEB') bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam (de 'Ondernemingskamer') een verzoekschrift ingediend tot het houden van een enquête naar het beleid van SNS REAAL, thans SRH, SNS Bank, thans de Volksbank, en het voormalige SNS Property Finance B.V., thans Propertize B.V. ('Propertize'), over de periode 2006 tot en met het moment waarop de enquête zou zijn afgerond. Medio 2015 heeft de Ondernemingskamer geoordeeld dat de VEB (alsmede de in de procedure aan haar zijde gevoegde partij Stichting Beheer SNS REAAL) ontvankelijk is in haar verzoek tot het houden van een enquête voor zover het SRH betreft. Ten aanzien van de Volksbank is de beslissing aangehouden en ten aanzien van Propertize is het verzoek afgewezen. SRH, alsmede de Volksbank, hebben cassatie ingesteld tegen deze beslissing van de Ondernemingskamer. Eind 2016 heeft de Hoge Raad uitspraak gedaan en heeft hij de VEB ontvankelijk geacht. De Ondernemingskamer heeft als gevolg van de uitspraak van de Hoge Raad het verzoek van de VEB tot het houden van een enquête verder in behandeling genomen. SRH en de Volksbank hebben verweer gevoerd tegen het verzoek van de VEB en zij hebben in dat kader in april 2017 hun verweerschrift bij de Ondernemingskamer ingediend. Vervolgens heeft begin juni 2017 de mondelinge behandeling van deze procedure plaatsgevonden. Bij beschikking van 26 juli 2018 heeft de Ondernemingskamer besloten dat een enquête (een onderzoek) gelast zal worden naar het beleid en de gang van zaken binnen SRH en de Volksbank ten aanzien van verschillende onderwerpen over de periode van december 2006 tot 1 februari 2013. Door de Ondernemingskamer zijn drie onderzoekers benoemd die het onderzoek zullen uitvoeren. De onderzoekers hebben informatie bij SRH en de Volksbank opgevraagd. SRH en de Volksbank werken aan de verzoeken mee en laten zich daarbij bijstaan door hun juridisch adviseur. De onderzoekers hebben aangegeven dat zij verwachten het onderzoek voor medio 2020 af te ronden. SRH en de Volksbank hebben overigens cassatieberoep ingesteld tegen - onder meer - de beslissing van de Ondernemingskamer om naast het gelasten van een onderzoek naar het beleid en de gang van zaken binnen het voormalige SNS REAAL, tevens een onderzoek te gelasten naar het beleid en de gang van zaken binnen de voormalige SNS Bank. SRH en de Volksbank zijn in afwachting van een uitspraak van de Hoge Raad.

De onderzoekers hebben bij de Ondernemingskamer een begroting ingediend waarin zij de onderzoekskosten vooralsnog inschatten op € 2,8 miljoen inclusief omzetbelasting. Conform de afspraken met de Volksbank zal SRH 70% van de kosten van het onderzoek dragen en wordt de overige 30% door de Volksbank gedragen. SRH heeft een voorziening gevormd voor de in totaal te verwachten onderzoekskosten en een vordering op de Volksbank opgenomen voor haar aandeel in deze kosten. Eind 2018 is de eerste voorschotnota van € 0,6 miljoen aan de onderzoekers voldaan en is dit bedrag in mindering gebracht op de voorziening.

Stichting Beheer SNS REAAL

Stichting Beheer SNS REAAL (de 'Stichting') heeft bij dagvaarding van 23 februari 2015 SRH gedagvaard ter verkrijging van een verklaring voor recht omtrent de status van de door haar in 2008 uitgegeven Core Tier 1 Capital Securities (de 'Stichting Securities'). De Stichting stelt zich op het standpunt dat de achterstellingsclausule in de terms and conditions van de Stichting Securities geen toepassing zou (moeten) vinden. De in de Stichting Securities belichaamde vorderingen zouden daarmee volgens de Stichting in rang gelijk zijn aan concurrente vorderingen, hetgeen mogelijk relevant is voor haar positie in de schadeloosstellingsprocedure bij de Ondernemingskamer (zie 'Overige gerechtelijke procedures relevant voor SRH'). De Staat heeft zich in de onderhavige procedure aan de zijde van SRH gevoegd. Bij vonnis van 18 mei 2016 zijn door de rechtbank Amsterdam de vorderingen van de Stichting afgewezen. De Stichting heeft hoger beroep ingesteld tegen het genoemde vonnis. Op 22 mei 2018 heeft het Gerechtshof Amsterdam de vorderingen van de Stichting afgewezen. De Stichting is vervolgens op 22 augustus 2018 in cassatie gegaan van de uitspraak van het Gerechtshof. SRH heeft op 8 februari 2019 een verweerschrift tot verwerping ingediend en zij is thans in afwachting van een uitspraak van de Hoge Raad.

Overige gerechtelijke procedures relevant voor SRH

Verder zijn er nog gerechtelijke procedures waarbij SRH geen (proces)partij of rechtstreeks onderwerp van onderzoek is maar waarvan het verloop en de uitkomst mogelijk materiële invloed kunnen hebben op de positie van SRH.

Schadeloosstellingsprocedure

Dit geldt allereerst voor de door voormalig rechthebbenden van de onteigende effecten en vermogensbestanddelen gestarte schadeloosstellingsprocedure bij de Ondernemingskamer. In de door de Ondernemingskamer op 11 juli 2013 gewezen tussenbeschikking is bepaald dat deskundigen zullen worden benoemd ter bepaling van de waarde van de op 1 februari 2013 onteigende vermogensbestanddelen en effecten. De Ondernemingskamer heeft daarbij ook zelf uitgangspunten voor de waardebepaling gegeven. De Hoge Raad heeft zich in zijn arrest van 20 maart 2015 over die uitgangspunten uitgesproken.

Een van de uitgangspunten van de Ondernemingskamer was dat de schadeloosstelling hoger moet zijn dan het aanbod van nihil dat door de minister van Financiën was gedaan, omdat de minister dat aanbod onvoldoende zou hebben toegelicht. Volgens de Hoge Raad moet de Ondernemingskamer zelf, dus los van het aanbod, de schadeloosstelling vaststellen. Daarvoor is niet van belang hoe de minister zijn aanbod heeft toegelicht.

Daarnaast beoordeelt de Hoge Raad een groot aantal andere door de Ondernemingskamer gegeven uitgangspunten voor de schadeloosstelling, onder meer over de betekenis van de beurskoers voor de waardebepaling en de vraag of rekening mag worden gehouden met het optreden van De Nederlandsche Bank voorafgaand aan de onteigening (het zogeheten SREP-besluit). Op diverse punten werden nieuwe uitgangspunten geformuleerd. Het gevolg van de uitspraak van de Hoge Raad is dat de schadeloosstellingsprocedure, die bij de Ondernemingskamer wordt voortgezet, op diverse punten moet worden bijgesteld.

De Ondernemingskamer heeft - met inachtneming van de in het arrest van de Hoge Raad van 20 maart 2015 gegeven kaders - bij beschikking van 26 februari 2016 bepaald dat de waarde van de onteigende effecten en vermogensbestanddelen dient te worden vastgesteld door deskundigenonderzoek. In dat verband heeft de Ondernemingskamer drie deskundigen benoemd, die eind 2017 een conceptrapport hebben afgerond. Op dit conceptrapport heeft een aantal procespartijen in het kader van hoor en wederhoor gereageerd. De deskundigen hebben in april 2018 hun definitieve rapport opgeleverd. In dit rapport worden verschillende scenario's geschetst en aangenomen wordt dat de Staat hoe dan ook een schadeloosstelling zal moeten betalen aan (een deel van) de onteigenden. De Staat heeft verweer gevoerd tegen de uitkomsten van het rapport. De uitspraak van de Ondernemingskamer wordt medio april 2019 verwacht. Een eventueel uit deze procedure voortvloeiende schadeloosstelling wordt voldaan door de Staat.

Gerechtelijke procedure rechtsgang onteigeningsbesluit

In een andere procedure heeft een aantal partijen de uitkomst van de beroepsprocedure bij de Raad van State, waarbij het onteigeningsbesluit in stand is gelaten, ter toetsing voorgelegd aan het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ('EHRM'). Het EHRM heeft bij uitspraak van 9 april 2015 geoordeeld dat de beroepsprocedure zelf als rechtmatig geldt. Een hernieuwde rechtsgang naar het EHRM aangaande de procesgang rondom de schadeloosstelling in verband met de nationalisatie behoort nog steeds tot de mogelijkheden.

1.3 Resultaat

SRH rapporteerde over 2018 een nettoverlies van € 2,2 miljoen tegenover een nettoverlies van € 2,9 miljoen over 2017. Zie hoofdstuk 4 'Financiële ontwikkelingen' voor verdere informatie.

1.4 Vooruitzichten

Zoals hiervoor vermeld, is het doel om te komen tot een ontmanteling van SRH. Voordat deze ontmanteling volledig zal worden gerealiseerd, dienen alle nog lopende zaken van SRH te worden afgewikkeld. De belangrijkste zijn alle af te wikkelen lopende en toekomstige juridische procedures die - mede naar aanleiding van de nationalisatie van SRH - zijn of nog worden ingesteld tegen SRH.

Na afronding van de vorenbedoelde zaken zullen alle overeenkomsten waarbij SRH partij is, worden beëindigd en kan de ontmanteling van SRH worden voltooid. De ontmanteling zal zorgvuldig plaatsvinden. Het is de verwachting dat dit mede met het oog op de lopende juridische procedures enige jaren zal duren.

2 Strategie en ontwikkelingen

2.1 Strategie en organisatie

SRH heeft geen dochtermaatschappijen meer die operationele activiteiten ontplooiën. Het in stand laten van SRH heeft op termijn geen toegevoegde waarde meer. In lijn met de verplichtingen die voortvloeien uit het herstructureringsplan zoals omschreven in paragraaf 2.2, zal SRH uiteindelijk worden ontmanteld. De strategie van SRH volgt eveneens uit haar statutaire doelomschrijving.

Het tijdstip waarop de daadwerkelijke ontmanteling haar beslag krijgt, is afhankelijk van het verloop van de juridische procedures die mede naar aanleiding van de nationalisatie van SRH tegen SRH zijn of nog worden ingesteld.

Per de datum van het opmaken van dit jaarverslag zijn (nog) geen gerechtelijke procedures gestart tegen SRH anders dan vermeld in de toelichting 'juridische procedures en onderzoeken' onder de 'niet uit de balans blijvende verplichtingen en activa' in de jaarrekening.

2.2 Nationalisatie en maatregelen Europese Commissie

Na de onteigening van de aandelen SRH per 1 februari 2013 heeft de Nederlandse Staat in 2013 een herstructureringsplan ingediend bij de Europese Commissie, waarvan de verkoop van de Verzekeraar een belangrijk onderdeel was. De Europese Commissie heeft op 19 december 2013 definitief goedkeuring verleend voor deze maatregelen van de minister van Financiën. In haar besluit van 19 december 2013 heeft de Europese Commissie een aantal voorwaarden en restricties aan SRH gesteld. Na de verkoop van de Verzekeraar is op het niveau van SRH inmiddels aan alle restricties voldaan, zodat SRH zich kan richten op haar verdere afbouw.

2.3 Dividendbeleid

De Vennootschap kan aan aandeelhouders en andere gerechtigden tot voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen conform hetgeen daarover in de wet en de statuten is bepaald.

Conform het bepaalde in de statuten heeft de Vennootschap een reserverings- en dividendbeleid dat wordt vastgesteld en kan worden gewijzigd door de algemene vergadering van aandeelhouders. De raad van bestuur kan daartoe een voorstel doen. De vaststelling en nadien elke wijziging van het reserverings- en dividendbeleid wordt als apart agendapunt op de algemene vergadering van aandeelhouders behandeld en verantwoord.

Conform het bepaalde in de wet en de statuten van SRH zal, in geval van volledige ontmanteling van SRH, hetgeen na voldoening van alle schulden van SRH resteert, worden uitgekeerd aan de aandeelhouders. De uitkering vindt, conform de wet en de statuten bepaald, plaats naar evenredigheid van het nominale bedrag van hun aandelen, behoudens eerdere uitkeringen van winst of uitkeringen ten laste van de reserves van SRH in overeenstemming met de wet, de statuten en het voormelde dividendbeleid.

2.4 Medewerkers

Na afronding van de verzelfstandiging van de Bank en de Verzekeraar zijn het doel en de governancestructuur van SRH aangepast. Met ingang van 1 januari 2018 zijn de medewerkers die tot en met ultimo 2017 in dienst van de Volksbank en gedetacheerd bij SRH waren, in loondienst getreden bij SRH. Met een beperkt aantal interne en externe medewerkers wordt thans op een gecontroleerde manier gewerkt aan verdere afbouw van SRH. Er zijn ultimo 2018 3 medewerkers (2,4 'full time equivalents' ('fte's')) in dienst van SRH. De overige medewerkers (2,3 fte's) zijn werkzaam op basis van een overeenkomst van opdracht.

Het gemiddeld aantal in totaal bij SRH werkzame fte's in 2018 was 4,8 (2017: 6,0). Het totaal bij SRH werkzame fte's ultimo 2018 was 4,7 (2017: 5,1).

3 Corporate governance

3.1 De raad van bestuur

Samenstelling raad van bestuur

De raad van bestuur bestaat per de datum van opmaak van dit jaarverslag uit twee leden. Per 17 mei 2018 is de heer De Mol van Otterloo herbenoemd als lid en voorzitter van de raad van bestuur. Op dezelfde datum is de heer Broekers herbenoemd als lid van de raad van bestuur.

Functioneren raad van bestuur

De raad van bestuur is onder andere verantwoordelijk voor het opstellen en realiseren van de doelstellingen van SRH. SRH is een vennootschap zonder ondernemings- of groepsactiviteiten en heeft ten doel zich op professionele, integere en doelgerichte wijze in te zetten om tot afwikkeling te komen van werkzaamheden die verband houden met haar historie als houdster van aandelen in financiële instellingen, onder meer voortvloeiend uit de onteigening van door haar uitgegeven aandelen en obligaties bij de nationalisatie van SNS REAAL in 2013. Daarbij is de focus verlegd naar de afbouw van SRH.

Formele regels voor het functioneren van de raad van bestuur zijn vastgelegd in de statuten van SRH, in een memorandum van overeenstemming met de Staat en in een reglement voor de raad van bestuur. Het reglement voor de raad van bestuur is in verband met de decertificering van aandelen van SRH laatstelijk gewijzigd per 18 mei 2017.

De wet, statuten, het memorandum van overeenstemming met de Staat en het reglement voor de raad van bestuur bevatten een opsomming van besluiten die aan de goedkeuring van de algemene vergadering van aandeelhouders zijn onderworpen. Krachtens de statuten en het reglement voor de raad van bestuur geldt voor besluiten van de raad van bestuur dat die worden genomen bij meerderheid van de uitgebrachte stemmen. In vergaderingen brengt ieder stemgerechtigd lid van de raad van bestuur één stem uit. Bij staking van stemmen heeft de voorzitter van de raad van bestuur een beslissende stem, tenzij slechts twee stemgerechtigde leden van de raad van bestuur in functie zijn. Dan is het voorstel verworpen. Er geldt geen quorum, zodat wanneer slechts één bestuurder ter vergadering aanwezig is of ter vergadering vertegenwoordigd is, de betreffende bestuurder zelfstandig kan besluiten.

Benoemingstermijnen, verantwoordelijkheden, curricula vitae en nevenfuncties

De heer H.M. de Mol van Otterloo, bestuursvoorzitter

De heer H.M. de Mol van Otterloo (1949) is sinds 30 september 2015 lid van de raad van bestuur, als voorzitter. Zijn (vierde) benoemingstermijn eindigt aan het eind van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van SRH waarin de vaststelling van de jaarrekening over het boekjaar 2018 aan de orde komt.

De heer De Mol van Otterloo is als partner van NautaDutilh, waar hij zich met name richtte op de algemene ondernemingsrechtpraktijk, uitgetreden per 1 januari 2014. Hij is gespecialiseerd in geschillenbeslechting, zowel bij de overheidsrechter als in arbitrage. Hij heeft tal van cliënten, zowel Nederlandse als buitenlandse waaronder multinationals, in rechte vertegenwoordigd. Voorts werd en wordt hij als arbiter ingeschakeld voor geschillen verband houdende met overnames, joint ventures en andere vormen van commerciële samenwerking. De heer De Mol van Otterloo is voorts raadsheer-plaatsvervanger geweest bij het Gerechtshof te Amsterdam vanaf 2003 tot en met 2010.

Nevenfuncties: Onderzoeker in opdracht van de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam, arbiter in privaatrechtelijke geschillen, bestuurder bij een Nederlandse joint-venture vennootschap en voorzitter van de stichting 'Arbitrarch', die tot doel heeft het faciliteren van, advisering over en het beslechten van geschillen in de archeologische wereld.

De heer G.J.H. Broekers

De heer G.J.H. Broekers (1947) is sinds 1 juli 2016 werkzaam als adviseur van SRH. Per 22 december 2016 is hij benoemd tot lid van de raad van bestuur. Zijn (derde) benoemingstermijn eindigt aan het eind van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van SRH waarin de vaststelling van de jaarrekening over het boekjaar 2018 aan de orde komt.

De heer Broekers heeft economie gestudeerd aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Hij heeft een lange loopbaan achter de rug in de financiële dienstverlening. Vanaf 1988 tot 2006 heeft hij op managementniveau diverse functies bekleed bij ING Groep, laatstelijk als lid van de Management Board Divisie Retail Nederland (CFO en plv. CEO). Voorts heeft hij zitting gehad in diverse raden van commissarissen.

Nevenfunctie: Consultant Quist Leading Humans

3.2 Remuneratierapport

Inleiding

Het remuneratierapport behandelt de beloning van de raad van bestuur. Dit remuneratierapport is als volgt opgebouwd. Eerst worden de uitgangspunten, governance en het beloningsbeleid beschreven van de leden van de raad van bestuur die per 31 december 2018 in functie waren. Vervolgens wordt de feitelijke beloning van de leden van de raad van bestuur over 2018 beschreven.

Uitgangspunten, governance en beloningsbeleid

Uitgangspunten

Uitgangspunt is dat beloningen binnen SRH voldoen aan de wettelijke kaders. De afbouwdoelstelling van SRH in combinatie met het feit dat de Staat de aandelen in het kapitaal van SRH houdt, is voorts aanleiding een gematigde beloning te hanteren.

Governance

Artikel 14 van de statuten van SRH bepaalt onder meer dat het beleid op het gebied van bezoldiging van de leden van de raad van bestuur wordt vastgesteld door de algemene vergadering van aandeelhouders, met inachtneming van het bepaalde in artikel 2:135 juncto 2:383c tot en met 2:383o Burgerlijk Wetboek.

De bezoldiging van de leden van de raad van bestuur wordt met inachtneming van het voormelde beleid vastgesteld door de algemene vergadering van aandeelhouders.

Beloningselementen en arbeidsmarktvergelijking

Leden van de raad van bestuur verrichten hun werkzaamheden op opdrachtbasis. Zij gaan voor de duur van hun benoeming een overeenkomst van opdracht aan met SRH. De beloning van de bestuurders is gemaximeerd. Er is geen sprake van prestatiedoelstellingen of van een variabele beloning. Van een arbeidsmarktvergelijking is geen sprake, onder meer omdat de activiteiten van SRH dusdanig op zichzelf staan dat geen goede vergelijking kan worden gemaakt.

Vast jaarinkomen, geen pensioenbijdrage, geen overige secundaire arbeidsvoorwaarden

Met ingang van 1 juni 2018 is op verzoek van de heer De Mol van Otterloo het aantal dagen dat de heer De Mol van Otterloo werkzaam is voor SRH teruggebracht van drie naar twee dagen per week. Op basis van een verwacht tijdsbeslag van de taken en werkzaamheden van gemiddeld twee dagen per week is een beloning vastgesteld van € 60.000 per jaar exclusief omzetbelasting ('btw') en eventuele onkosten, zonder aanvullende beloningscomponenten. De heer De Mol van Otterloo ontvangt geen variabele beloning en er is geen sprake van prestatiedoelstellingen. Het functioneren van de heer De Mol van Otterloo wordt geëvalueerd door de algemene vergadering van aandeelhouders. De heer De Mol van Otterloo ontvangt geen pensioenbijdrage en neemt niet deel aan enige pensioenregeling van SRH. Er is evenmin sprake van overige secundaire arbeidsvoorwaarden.

De heer Broekers, lid van de raad van bestuur, is per 22 december 2016 in functie getreden. Op basis van een verwacht tijdsbeslag van de taken en werkzaamheden van gemiddeld één dag per week is voor de heer Broekers een beloning vastgesteld van € 30.000 per jaar exclusief btw en eventuele onkosten, zonder aanvullende beloningscomponenten. De heer Broekers ontvangt geen variabele beloning en er is geen sprake van prestatiedoelstellingen. Het functioneren van de heer Broekers wordt geëvalueerd door de algemene vergadering van aandeelhouders. Hij ontvangt geen pensioenbijdrage en neemt niet deel aan enige pensioenregeling van SRH. Er is evenmin sprake van overige secundaire arbeidsvoorwaarden.

Feitelijke beloning raad van bestuur

Zoals uiteengezet in paragraaf 3.1 telde de raad van bestuur over geheel 2018 in totaal twee leden:

De heer H.M. de Mol van Otterloo, voorzitter raad van bestuur van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018 en daarna en de heer G.J.H. Broekers, lid raad van bestuur van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018 en daarna.

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de beloning per lid van de raad van bestuur over 2018.

in duizenden euro's	Vaste beloningen ¹		Overige ²		Totaal	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
H.M. de Mol van Otterloo (per 30-9-2015, voorzitter) ³	73	90	--	--	73	90
G.J.H. Broekers (per 22-12-2016) ⁴	30	30	1	1	31	31
Totaal raad van bestuur	103	120	1	1	104	121

1 De vaste beloning bestaat uit de managementvergoeding excl. btw.

2 Onder "overige" vallen de diverse onkosten.

3 De heer de Mol van Otterloo is sinds 30-9-2015 voorzitter van de raad van bestuur.

4 De heer Broekers is vanaf 22-12-2016 lid van de raad van bestuur.

Totale beloning zittende bestuurders 2018

De totale beloning van zittende bestuurders in 2018 bedroeg € 104 duizend (2017: € 121 duizend).

Aandelenbezit

De leden van de raad van bestuur bezitten geen aandelen in de Vennootschap.

3.3 Algemene vergadering van aandeelhouders

De Staat is enig aandeelhouder van SRH en wordt vertegenwoordigd door het ministerie van Financiën. In 2018 is eenmaal een algemene vergadering van aandeelhouders gehouden en eenmaal een bestuurlijk overleg. Verder hebben in 2018 twee informele overleggen plaatsgevonden.

3.4 Code Corporate Governance

De Code Corporate Governance (de 'Code') is van toepassing op alle Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen. De tekst van de Code is beschikbaar op www.commissiecorporategovernance.nl. Als gevolg van de nationalisatie is de Code formeel niet meer van toepassing op SRH.

SRH onderschrijft de uitgangspunten van de Code. Evenwel past SRH de Code - mede gelet op (a) de doelstelling van SRH, (b) haar beperkte omvang en (c) het feit dat SRH geen onderneming meer drijft - thans nog slechts beperkt toe.

In dit jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de bepalingen die nog wel relevant zijn voor SRH. De beperkte toepassing betekent dat SRH alleen de volgende principes en best practice bepalingen (deels) toepast: Principe 1.1 (Lange termijn waardecreatie), principe 1.2 (Risicobeheersing), principe 1.4 (Verantwoording over risicobeheersing), principe 1.6 (Benoeming en beoordeling functioneren externe accountant), principe 1.7 (Uitvoering werkzaamheden externe accountant), principe 2.2 (Benoeming, opvolging en evaluatie), principe 2.6 (Misstanden en onregelmatigheden), principe 2.7 (Voorkomen belangenverstremgeling), principe 2.8 (Overnamesituaties), principe 4.1 (De algemene vergadering), principe 4.2 (Informatieverstremgeling en voorlichting), principe 4.3 (Uitbrengen van stemmen). Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat het - gelet op deze beperkte toepassing - onder meer niet langer nodig is om bestuursverklaringen op te nemen in het jaarverslag.

4 Financiële ontwikkelingen

SRH rapporteerde over 2018 een nettoverlies van € 2,2 miljoen tegenover een nettoverlies van € 2,9 miljoen over 2017, hetgeen een verbetering is van € 0,7 miljoen. Dit is volledig te verklaren door de ruim € 0,7 miljoen lagere bedrijfslasten aangezien de rentebaten en soortgelijke opbrengsten per saldo nagenoeg gelijk bleven. De € 0,7 miljoen lagere bedrijfslasten betroffen met name restituties vanuit de afrekening van de kosten aan NLFI en vanuit de retour ontvangen bijdrage van de Single Resolution Board voor een bedrag van in totaal € 0,6 miljoen. Door de afgenomen bezetting was sprake van € 0,2 miljoen lagere salariskosten. De kosten van externe adviseurs waren in 2018 € 0,1 miljoen hoger dan in 2017. Hierin zijn ook de totaal verwachte kosten van de onderzoekers in de enquête begrepen. Ten laste van het resultaat is hiervoor een voorziening gevormd. Rekening houdend met het aandeel van de kosten die de Volksbank hierin draagt en met de eind 2018 door de onderzoekers gedeclareerde voorschotnota, is een bedrag van € 1,5 miljoen in het resultaat verwerkt. Exclusief deze kosten waren de kosten van externe adviseurs in 2018 derhalve € 1,4 miljoen lager dan in 2017 vooral verklaard doordat de voortgang in de verschillende onderzoeken en procedures in 2018 minder groot was dan in 2017.

5 Risicobeheer, liquiditeit en kapitaalmanagement

5.1 Risicobeheer en governance

SRH heeft sinds 30 september 2015 na de verkoop van VIVAT en de verhangung van de Volksbank geen dochtermaatschappijen en derhalve geen operationele en risicodragende bedrijfsmatige activiteiten meer. Binnen SRH zijn geen specifieke risico comités ingesteld. De raad van bestuur van SRH is het hoogste orgaan dat operationeel toezicht houdt op de risico's binnen SRH. De belangrijkste risico-onderwerpen worden door de raad van bestuur afgestemd met de algemene vergadering van aandeelhouders.

De afbouw van de organisatie van SRH is in 2018 voortgezet. In het kader van de afbouw past de uitbesteding van activiteiten aan externe dienstverleners, zoals op het gebied van administratie en verslaggeving, juridische en fiscale advisering en IT. Met de beperkte bezetting blijft naleving van de interne beheersingsmaatregelen daar waar die in een kleine organisatie nog mogelijk zijn, zoals het vierogenprincipe, van groot belang. Deze maatregelen worden stringent toegepast.

5.2 Procesrisico

Voornamelijk in vervolg op de nationalisatie is tegen SRH een aantal juridische procedures ingesteld. In verband met deze procedures loopt SRH een financieel risico. Voor een beschrijving van deze procedures en de daarmee verbonden mogelijke financiële risico's wordt verwezen naar de inleiding (paragraaf 1.2 onder 'Gerechtelijke procedures naar aanleiding van de nationalisatie') en de toelichting 'juridische procedures en onderzoeken' onder de 'niet uit de balans blijvende verplichtingen en activa' in de jaarrekening.

In 2018 heeft de focus van SRH gelegen op de verdere afbouw van haar organisatie, waarbij het voeren van juridische procedures van belang blijft. De juridische procedures worden door SRH gevoerd in overleg met haar aandeelhouder, het ministerie van Financiën. Schikkingen komen eveneens tot stand met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de statuten en de reglementen.

SRH maakt voor het voeren van juridische procedures gebruik van ervaren interne juristen en externe advocaten. Hierdoor mitigeert SRH de risico's die zijn verbonden aan het voeren van juridische procedures, zoals bijvoorbeeld het in acht nemen van de daarvoor geldende vervaltermijnen.

5.3 Kapitalisatie

Met de verkoop van de dochtermaatschappijen stuurt SRH voor wat betreft de kapitalisatie alleen nog op de omvang en de bescherming van het eigen vermogen.

In 2018 bleef het totale eigen vermogen van SRH stabiel op € 1,8 miljard.

5.4 Liquiditeitsmanagement en financiering

Het belangrijkste actief van SRH vormt de vordering op de Staat van € 1,8 miljard.

De activiteiten van SRH zijn gericht op de afwikkeling van werkzaamheden die verband houden met haar historie als houdster van aandelen in financiële instellingen. SRH heeft de haar ter beschikking staande resterende middelen volledig uitgezet op een rekening-courant bij SNS Bank, onderdeel van de Volksbank. SRH loopt geen valuta-, koers- of liquiditeitsrisico's en maakt daarom geen gebruik van financiële instrumenten om dergelijke risico's af te dekken.

Afgezet tegen de operationele activiteiten beschikt SRH over een ruime voorraad liquide middelen. Deze liquide middelen worden ruim voldoende geacht om de operationele activiteiten van SRH in de komende jaren te kunnen uitvoeren. SRH kan tevens uitbetaling van (een deel van) de vordering op de Staat verlangen indien haar liquiditeitspositie dit noodzakelijk maakt.

SRH is betrokken bij rechtszaken. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat SRH in de toekomst in nieuwe juridische procedures zal worden betrokken. Hoewel het niet mogelijk is de uitkomst van lopende of dreigende juridische procedures te voorspellen, is de raad van bestuur van mening - op grond van de informatie die thans beschikbaar is en na raadpleging van externe juridische adviseurs - dat niet valt uit te sluiten dat de uitkomsten van deze procedures materieel nadelige gevolgen zullen hebben voor de financiële positie of bedrijfsresultaten van SRH.

5.5 Marktrisico

Rente- en kasstroomrisico

SRH ontvangt momenteel een negatieve rente op haar saldo liquide middelen (rekening-courant) dat zij heeft ondergebracht bij SNS Bank. SRH acht de bescherming van de nominale hoofdsom van haar liquide middelen belangrijker dan het halen van een hoger rendement waartegenover een hoger risico zou staan.

Valutarisico

SRH is werkzaam in Nederland en voert geen transacties uit in andere valuta dan de euro. SRH loopt derhalve geen valutarisico.

Handtekeningen

Utrecht, 2 april 2019

Raad van bestuur

H.M. de Mol van Otterloo (voorzitter)

G.J.H. Broekers

Jaarrekening

Jaarrekening	12
Balans	13
Winst- en verliesrekening	13
Grondslagen van waardering activa en passiva en de resultaatbepaling	14
Algemene informatie	14
Algemene grondslagen	15
Grondslagen voor waardering van activa en passiva	15
Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	17
Kredietrisico	17
Toelichtingen op individuele posten van de balans	18
1 Financiële vaste activa	18
2 Vorderingen	18
3 Liquide middelen	19
4 Eigen vermogen	19
5 Voorzieningen	20
6 Kortlopende schulden	21
7 Niet uit de balans blijvende verplichtingen en activa	21
Toelichtingen op individuele posten van de winst- en verliesrekening	22
8 Netto omzet	22
9 Lonen en salarissen	22
10 Overige bedrijfskosten	23
11 Financiële baten en lasten	23
12 Belastingen	24
Overige toelichtingen op de winst- en verliesrekening	24
13 Transacties met verbonden partijen	24
14 Accountantskosten	25

Balans

Voor resultaatbestemming en in duizenden euro's	Toelichting ¹	2018	2017
Activa			
Financiële vaste activa	1		
Vordering Nederlandse Staat		<u>1.763.766</u>	<u>1.762.110</u>
		1.763.766	1.762.110
Vlottende activa			
Vorderingen	2	1.868	3.135
Liquide middelen	3	<u>39.279</u>	<u>39.171</u>
		41.147	42.306
Totaal activa		1.804.913	1.804.416
Passiva			
Eigen vermogen	4		
Geplaatst aandelenkapitaal		468.821	468.821
Agio reserve		5.475.636	5.475.636
Overige reserves		-4.140.717	-4.137.812
Onverdeeld resultaat		<u>-2.208</u>	<u>-2.905</u>
		1.801.532	1.803.740
Voorzieningen	5	2.178	-
Kortlopende schulden	6	1.203	676
Totaal passiva		1.804.913	1.804.416

¹ De bij de balansposten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans

Winst- en verliesrekening

In duizenden euro's	Toelichting ¹	2018	2017
Netto omzet	8	--	--
Som der bedrijfsopbrengsten		--	--
Lonen en salarissen, inclusief sociale lasten en pensioenlasten	9	760	946
Overige bedrijfskosten	10	3.095	3.634
Som der bedrijfslasten		3.855	4.580
Bedrijfsresultaat		-3.855	-4.580
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		1.647	1.675
Financiële baten en lasten	11	1.647	1.675
Resultaat voor belastingen		-2.208	-2.905
Belastingen	12	--	--
Nettoresultaat na belastingen		-2.208	-2.905

¹ De bij de resultaatposten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de winst- en verliesrekening

Grondslagen van waardering activa en passiva en resultaatbepaling

Algemene informatie

Statutaire zetel

SRH N.V. (hierna te noemen 'SRH'), opgericht en gevestigd in Nederland en ingeschreven onder nummer 16062627 bij de Kamer van Koophandel, is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht met statutaire zetel te Utrecht. Het kantooradres van SRH is Croeselaan 1, 3521 BJ Utrecht.

Groepsverhoudingen

Alle aandelen in SRH worden gehouden door de Staat der Nederlanden (de 'Staat').

Vaststelling jaarrekening

De jaarrekening wordt ter vaststelling voorgelegd aan de algemene vergadering van aandeelhouders op 18 april 2019. Na vaststelling wordt de jaarrekening overeenkomstig het daarover in de wet bepaalde gepubliceerd.

Activiteiten

SRH heeft sinds 30 september 2015 geen dochtermaatschappijen meer en ontplooit derhalve geen operationele bedrijfsactiviteiten meer. Haar activiteiten bestaan uit het afwikkelen van de werkzaamheden die verband houden met haar historie als houdster van aandelen in financiële instellingen, onder meer voortvloeiend uit de onteigening van door haar uitgegeven aandelen en obligaties bij de nationalisatie van SNS REAAL N.V. in 2013. Met name betreft dit activiteiten in het kader van het voeren van juridische procedures en het ontmantelen van de laatste (financiële) verbondenheden met haar voormalige dochtermaatschappijen, voor zover dat mogelijk is.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling omdat de afbouw van de organisatie, waaronder begrepen het voeren van juridische procedures, naar verwachting nog enige jaren zal duren.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van SRH zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De feitelijke uitkomsten kunnen van deze schattingen afwijken.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen, natuurlijke personen en overige maatschappijen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen, natuurlijke personen en overige maatschappijen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden en de aandeelhouder van SRH en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen zijn aangegaan onder normale marktvoorwaarden.

Algemene grondslagen

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van het Burgerlijk Wetboek (BW), Boek 2 Titel 9. De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de nominale waarde, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

In de balans en de winst-en verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Algemeen

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Valuta

Functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's (€), wat tevens de functionele valuta is van de Vennootschap. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal, tenzij anders aangegeven.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. De in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Financiële vaste activa

Vordering op de Nederlandse Staat

De onder financiële vaste activa opgenomen vordering omvat een vordering op de Nederlandse Staat. Deze vordering wordt gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de winst- en verliesrekening.

Bijzondere waardeverminderingen van financiële vaste activa

De Vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een financieel vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.

Bij financiële activa die zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor was opgenomen, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er, op basis van de effectieve rente, rente-inkomsten ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Onder liquide middelen zijn begrepen de banktegoeden (rekening-courant) met een resterende looptijd korter dan twaalf maanden. De waardering van liquide middelen geschiedt tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Indien SRH eigen aandelen inkoopt, wordt de verkrijgingsprijs van de ingekochte aandelen in mindering gebracht op de overige reserves, of op andere reserves mits de statuten dit toestaan, totdat deze aandelen worden ingetrokken of worden verkocht. Indien ingekochte aandelen worden verkocht, komt de opbrengst uit verkoop ten gunste van de overige reserves of andere reserves in het eigen vermogen. De opbrengst komt ten gunste van de reserve waarop eerder de inkoop van deze aandelen in mindering is gebracht.

Kosten die direct samenhangen met de inkoop, verkoop en/of uitgifte van nieuwe aandelen worden rechtstreeks ten laste gebracht van het eigen vermogen, onder verrekening van relevante winstbelastingeffecten.

Geplaatst aandelenkapitaal en agioreserve

Het aandelenkapitaal bestaat uit de geplaatste en volgestorte gewone aandelen. De agioreserve betreft het gestorte kapitaal dat in aanvulling op de nominale waarde op de uitgegeven gewone aandelen is gestort. De kosten die direct zijn toe te rekenen aan de uitgifte van eigen vermogensinstrumenten worden, na aftrek van belasting, in mindering gebracht op de emissieopbrengst.

Overige reserves

De overige reserves bestaan met name uit de resultaten uit voorgaande jaren van SRH.

Voorzieningen

Voorzieningen worden getroffen wanneer sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die voortvloeit uit gebeurtenissen in het verleden, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van de verplichting een uitstroom van economische middelen noodzakelijk is en een betrouwbare schatting van de omvang van de verplichting kan worden gemaakt. De voorzieningen worden gewaardeerd op de nominale waarde van de verwachte toekomstige kasstromen. Dotaties en eventuele latere vrijvallen worden in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Voorziening voor kosten onderzoekers in enquêteprocedure

SRH treft een voorziening voor de geschatte verplichting op de balansdatum met betrekking tot de kosten van de onderzoekers in de enquêteprocedure. De voorziening omvat een schatting van de kosten van de onderzoekers, voor zover het waarschijnlijk is dat op de balansdatum een verplichting bestaat en een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de verplichting.

Voorziening voor juridische geschillen

SRH treft een voorziening voor gerechtelijke procedures voor de geschatte verplichting op de balansdatum met betrekking tot lopende juridische procedures. De voorziening omvat een schatting van de juridische kosten, voor zover het waarschijnlijk is dat op de balansdatum een verplichting bestaat en een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de verplichting.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Lonen en salarissen

Lonen en salarissen, inclusief sociale lasten en van toepassing zijnde pensioenpremies worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. Lonen en salarissen omvatten mede de kosten van tijdelijk ingehuurd personeel.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen. Rentelasten vanuit een negatief rentepercentage op de rekening-courant bij banken worden verwerkt als negatieve rentebaten.

Winstbelastingen

De winstbelasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-afrekbare kosten. Voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie en verrekenbare tijdelijke verschillen wordt een latente belastingvordering opgenomen indien het waarschijnlijk is dat voldoende fiscale winst beschikbaar zal zijn voor verrekening.

Voor alle belastbare tijdelijke verschillen tussen de commerciële en fiscale balanswaardering wordt een latente belastingpositie opgenomen.

Kredietrisico

SRH kent een kredietrisico op de Nederlandse Staat vanuit haar vordering op de Staat en haar liquide middelen in de vorm van een rekening-courant bij de Volksbank. Gezien de hoge creditrating van de Staat (AAA van onder andere Moody's) wordt dit risico zeer laag ingeschat. SRH heeft derhalve geen aanvullende maatregelen genomen in het kader van het mitigeren van het kredietrisico.

Het totale maximale kredietrisico ultimo 2018 bedraagt € 1.805 miljoen (2017: € 1.804 miljoen).

Toelichtingen op individuele posten van de balans

1 Financiële vaste activa

Verloop financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

In duizenden euro's	Vordering op Nederlandse Staat
Stand per 1 januari 2018	1.762.110
Rentebijdraving	1.656
Stand per 31 december 2018	1.763.766

Vordering op Nederlandse Staat

De vordering die in de financiële vaste activa is opgenomen betreft een vordering op de Staat. Op 30 september 2015 zijn de aandelen SNS Bank overgedragen aan de Staat voor een prijs van € 2,7 miljard zoals door de minister aangekondigd in de Kamerbrief van 28 augustus 2015. Na verrekening met de overbruggingslening van de Staat van € 1,1 miljard resteerde een vordering van SRH op de Staat van € 1,6 miljard. Indien SRH op enig moment in de toekomst niet uit haar eigen middelen aan haar huidige of toekomstige betalingsverplichtingen kan voldoen en indien deze verplichtingen zijn ontstaan uit of direct gerelateerd zijn aan een handeling die verricht was voor 30 september 2015, kan de prijs onder bepaalde omstandigheden worden aangepast op basis van een bindende toetsing door een investeringsbank.

De vordering betreft een lening met een looptijd van 30 jaar (aflooptdatum 30 september 2045). Er is voor gekozen om de hele lening voor een renteperiode van 5 jaar vast te leggen (rentevervaldatum 30 september 2020) tegen een rentepercentage van 0,094%. SRH heeft de mogelijkheid om na afloop van deze periode andere rentelooptijden voor leningdelen te kiezen. SRH kan uitbetaling van (een deel van) de vordering verlangen indien haar liquiditeitspositie dit noodzakelijk maakt. Voor zover nodig zal het betreffende bedrag dan eerst moeten worden omgezet naar het direct opeisbare leningdeel. Voor die omzetting geldt een boeteclausule, zijnde het verschil tussen de nominale waarde van het betreffende leningdeel en de op dat moment geldende marktwaarde van het betreffende leningdeel. De Staat mag de lening op elk moment zonder boeterente terugbetalen.

In 2017 is in overleg met de Staat besloten om een deel van het toen opgelopen saldo liquide middelen, een bedrag van € 161 miljoen, uit te zetten bij de Staat en de vordering van SRH op de Staat met een gelijk bedrag te verhogen.

De reële waarde van de in de balans opgenomen vordering, verantwoord onder financiële vaste activa, bedraagt € 1.773 miljoen (2017: € 1.794 miljoen).

2 Vorderingen

Specificatie vorderingen

De vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

In duizenden euro's	2018	2017
Te vorderen vennootschapsbelastingen	--	1.394
Vordering op de Volksbank inzake onderzoekskosten enquête	835	--
Overlopende activa	1.033	1.741
Overige vorderingen	1.868	3.135

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd. Alle vorderingen worden geacht een looptijd korter dan een jaar te hebben.

Te vorderen vennootschapsbelastingen

De vennootschapsbelasting is inclusief ingehouden dividendbelasting, die wordt geregeld door middel van de aangifte vennootschapsbelasting. De aanslagen vennootschapsbelasting tot en met het jaar 2017 staan onherroepelijk vast. Alle belastingverplichtingen en –vorderingen zijn definitief afgerekend.

Ultimo 2018 beschikt SRH nog over fiscaal compensabele verliezen ter grootte van circa € 15 miljoen (2017: € 11 miljoen) en verrekenbare tijdelijke verschillen van circa € 24 miljoen (ultimo 2016: € 26 miljoen). Aangezien in de komende jaren naar verwachting geen fiscale winst beschikbaar zal zijn om deze verrekenbare verliezen en verrekenbare tijdelijke verschillen te compenseren, is ultimo 2018 voor deze posten geen latente belastingvordering in de jaarrekening opgenomen.

Vordering op de Volksbank inzake onderzoekskosten enquête

SRH heeft in 2018 een voorziening van € 2,8 miljoen gevormd voor de kosten van de onderzoekers in het enquête onderzoek (zie toelichting 5 – Voorzieningen). Omdat de Volksbank conform de huidige afspraken 30% in de kosten hiervan bijdraagt heeft SRH een vordering op de Volksbank opgenomen van € 0,8 miljoen.

Overlopende activa

De overlopende activa betreffen met name vooruitbetaalde kosten en nog te ontvangen inkomsten waaronder de rentevergoeding op de vordering op de Nederlandse Staat.

3 Liquide middelen

Specificatie liquide middelen

in duizenden euro's	2018	2017
Kortlopende banktegoeden	39.279	39.171
Kasmiddelen	--	--
Totaal	39.279	39.171

In 2018 is sprake geweest van een positieve mutatie in de liquide middelen van € 0,1 miljoen. Het nettoverlies van SRH, gecorrigeerd voor de rentebijbeschrijving op de vordering op de Nederlandse Staat ad € 1,7 miljoen (zie toelichting 1 – verloop financiële vaste activa) en de mutatie in de voorzieningen ad € 2,2 miljoen (zie toelichting 5 - voorzieningen), beide non cash items, leidde tot een uitstroom van € 1,7 miljoen aan liquide middelen. Deze uitstroom werd gecompenseerd door een instroom van liquide middelen van € 1,8 miljoen door een afname van de vorderingen van SRH van € 1,3 miljoen (zie toelichting 2 - vorderingen) en een toename van de kortlopende schulden van € 0,5 miljoen (zie toelichting 6 – kortlopende schulden).

Op de bankrekening bij SNS Bank is sprake van een negatief rentetarief van 0,4%. Deze rentelasten worden verantwoord als negatieve rentebaten. De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking.

4 Eigen vermogen

Overzicht mutaties eigen vermogen

In duizenden euro's	Geplaatst kapitaal	Agio-reserve	Reële waarde reserve	Wettelijke reserve deelnemingen	Overige wettelijke reserves	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal eigen vermogen
Stand per 1 januari 2018	468.821	5.475.636	--	--	--	-4.137.812	-2.905	1.803.740
Overboeking nettoresultaat 2017	--	--	--	--	--	-2.905	2.905	--
Nettoresultaat 2018	--	--	--	--	--	--	-2.208	-2.208
Stand per 31 december 2018	468.821	5.475.636	--	--	--	-4.140.717	-2.208	1.801.532

Geplaatst kapitaal

Het geplaatste kapitaal is volgestort en bestaat uit alleen gewone aandelen. De nominale waarde van de gewone aandelen is € 1,63 per aandeel.

Specificatie geplaatst kapitaal

	Aantal gewone aandelen		Bedrag gewone aandelen (in € duizenden)	
	2018	2017	2018	2017
Maatschappelijk aandelenkapitaal	1.044.005.149	1.044.005.149	1.701.728	1.701.728
Aandelenkapitaal in portefeuille	756.385.276	756.385.276	1.232.908	1.232.908
Totaal eind van het jaar	287.619.873	287.619.873	468.820	468.820

Verloop geplaatst kapitaal

	Aantal gewone aandelen		Bedrag gewone aandelen (in € duizenden)	
	2018	2017	2018	2017
Aandelen begin van het jaar	287.619.873	287.619.873	468.820	468.820
Transacties met aandeelhouder	--	--	--	--
Uitgegeven per 31 december	287.619.873	287.619.873	468.820	468.820

Agioreserve

De agioreserve bestaat uit de opbrengsten uit de uitgifte van aandelen voor zover deze hoger zijn dan het nominale bedrag van deze aandelen (opbrengsten boven pari).

Onverdeeld resultaat

Het resultaat na belastingen over 2018 is opgenomen in de post onverdeeld resultaat van het eigen vermogen.

Voorstel resultaatbestemming

Aan de algemene vergadering van aandeelhouders van SRH wordt voorgesteld het resultaat na belastingen over 2018 volledig in mindering te brengen op de overige reserves.

5 Voorzieningen

Specificatie voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt worden gespecificeerd

In duizenden euro's	Voorziening voor kosten onderzoekers in enquête
Stand per 1 januari 2018	-
Toevoeging voorziening ten laste van resultaat	2.783
Onttrekking voorziening	- 605
Stand per 31 december 2018	2.178

Bij beschikking van 26 juli 2018 heeft de Ondernemingskamer besloten dat een enquête (een onderzoek) gelast zal worden naar het beleid en de gang van zaken binnen SRH en de Volksbank ten aanzien van verschillende onderwerpen over de periode van december 2006 tot 1 februari 2013. De onderzoekers hebben aangegeven dat zij verwachten het onderzoek voor medio 2020 af te ronden en hebben bij de Ondernemingskamer een begroting ingediend waarin zij de onderzoekskosten vooralsnog inschatten op € 2,8 miljoen inclusief omzetbelasting. SRH heeft voor deze te verwachten kosten een voorziening gevormd. Eind 2018 is de eerste voorschotnota aan de onderzoekers betaald en heeft hiervoor een onttrekking vanuit de voorziening plaatsgevonden. Op basis van onderlinge afspraken met de Volksbank zal SRH 70% van de kosten van het onderzoek dragen en draagt de Volksbank voor 30% in de kosten van het onderzoek bij. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde.

6 Kortlopende schulden

Specificatie kortlopende schulden

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

In duizenden euro's	2018	2017
Overige schulden	1.203	676
Totaal kortlopende schulden	1.203	676

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan. De kortlopende schulden betreffen met name transitorische kosten en crediteuren.

7 Niet uit de balans blijvende verplichtingen en activa

Juridische procedures en onderzoeken

Algemeen

SRH is betrokken bij procedures en onderzoeken naar aanleiding van de nationalisatie. Los van deze procedures en onderzoeken zijn er nog andere partijen die SRH aansprakelijk hebben gesteld. Door deze partijen zijn echter (nog) geen procedures gestart. De vermeende aansprakelijkheid is door SRH in alle gevallen als ongegrond van de hand gewezen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat SRH in de toekomst in nieuwe juridische procedures zal worden betrokken. Met betrekking tot de procedures en onderzoeken naar aanleiding van de nationalisatie waar SRH bij betrokken is, is op dit moment nog geen inschatting te maken van de kans dat mogelijke juridische procedures tot een verplichting voor SRH zullen leiden, noch is een inschatting te maken van de hoogte van de (mogelijke) financiële impact van deze procedures op SRH. Om die reden zijn ten aanzien van mogelijke juridische procedures geen voorzieningen gevormd. Hoewel het niet mogelijk is de uitkomst van lopende of dreigende juridische procedures te voorspellen, is de raad van bestuur van mening - op grond van de informatie die thans beschikbaar is en na raadpleging van externe juridische adviseurs - dat het niet valt uit te sluiten dat de uitkomsten van deze procedures een materiële negatieve financiële impact zouden kunnen hebben op de vermogenspositie, resultaten en/of kasstromen van SRH. Hierna benoemen wij de relevante procedures en onderzoeken op dit moment die verband houden met de nationalisatie.

Gerechtelijke procedures naar aanleiding van de nationalisatie

Enquêteprocedure Vereniging van Effectenbezitters

Op 6 november 2014 heeft de Vereniging van Effectenbezitters (de 'VEB') bij de Ondernemingskamer te Amsterdam een verzoekschrift ingediend tot het houden van een enquête naar het beleid van SNS REAAL, thans SRH, SNS Bank, thans de Volksbank, en het voormalige SNS Property Finance, thans Propertize, over de periode 2006 tot en met het moment waarop de enquête is afgerond. De Ondernemingskamer heeft bij beschikking van 26 juli 2018 besloten dat een enquête gelast zal worden naar het beleid en de gang van zaken binnen SRH en de Volksbank ten aanzien van verschillende onderwerpen over de periode van december 2006 tot 1 februari 2013. Er zijn drie onderzoekers benoemd die het onderzoek zullen uitvoeren. De onderzoekers verwachten voor medio 2020 hun onderzoek af te ronden. Met betrekking tot enkele onderdelen van de beschikking van de Ondernemingskamer hebben SRH en de Volksbank cassatie ingesteld.

Stichting Beheer SNS REAAL

De Stichting heeft bij dagvaarding van 23 februari 2015 SRH gedagvaard ter verkrijging van een verklaring voor recht omtrent de status van de door haar in 2008 uitgegeven Core Tier 1 Capital Securities. Na afwijzing van de vorderingen van de Stichting door het Gerechtshof Amsterdam ligt deze zaak thans voor bij de Hoge Raad.

Overige gerechtelijke procedures relevant voor SRH

Verder zijn er nog procedures waarbij SRH geen (proces)partij of rechtstreeks onderwerp van onderzoek is maar waarvan het verloop en de uitkomst mogelijk materiële invloed kunnen hebben op de positie van SRH.

Dit geldt allereerst voor de door voormalige rechthebbenden van de onteigende effecten en vermogensbestanddelen gestarte schadeloosstellingsprocedure bij de Ondernemingskamer. De Ondernemingskamer heeft bepaald dat de waarde van de onteigende effecten en vermogensbestanddelen dient te worden vastgesteld door deskundigenonderzoek. In dat verband heeft de Ondernemingskamer drie deskundigen benoemd, die - na een uitvoerig onderzoek - de waarde van de onteigende effecten en vermogensbestanddelen hebben bepaald en hun bevindingen in dat kader hebben vastgelegd in een rapport. De Ondernemingskamer zal zich over het betreffende rapport uitlaten. Een eventuele uit deze procedure voortvloeiende schadeloosstelling wordt voldaan door de Staat.

Daarnaast heeft een aantal partijen de uitkomst van de beroepsprocedure bij de Raad van State, waarbij het onteigeningsbesluit in stand is gelaten, ter toetsing voorgelegd aan het EHRM. De klachten van de partijen zijn (gedeeltelijk) niet ontvankelijk verklaard, maar deze kunnen na het onherroepelijk eindigen van de schadeloosstellingsprocedure alsnog worden ingesteld.

Garantie- en compensatiestelsels

Alle garanties in de zin van artikel 2:403 BW die SRH voor haar voormalige dochtermaatschappijen had gesteld, zijn ingetrokken. SRH heeft tevens de overblijvende aansprakelijkheid uit hoofde van deze garanties ingetrokken, na het voornemen daartoe te hebben aangekondigd in een landelijk verspreid dagblad. Enkele schuldeisers van Propertize en van een dochtermaatschappij van Propertize, PRPZ Financiering Participaties B.V., hebben binnen de daartoe geldende wettelijke termijn verzet aangetekend tegen intrekking van de overblijvende aansprakelijkheid. Voor deze schuldeisers is de overblijvende aansprakelijkheid (nog) niet geëindigd. Over de vraag of het verzet van de betreffende schuldeisers al dan niet gegrond is, heeft SRH geprocedeerd. De vordering van SRH is echter afgewezen.

Looptijd toekomstige minimale betalingsverplichtingen operationele leasecontracten

in duizenden euro's	2018	2017
< 1 jaar	53	56
1 - 5 jaar	--	--
> 5 jaar	--	--
Totaal	53	56

SRH huurt als onderhuurder bedrijfsruimte van de Volksbank. De huurkosten worden verantwoord onder de operationele lasten. De huurovereenkomst is maandelijks opzegbaar met een opzegtermijn van 6 maanden en loopt tot uiterlijk 30 juni 2026, waarna deze zonder nadere opzegging van huurder of verhuurder zal worden beëindigd.

Toelichtingen op individuele posten van de winst- en verliesrekening

8 Netto omzet

SRH heeft geen bedrijfsmatige activiteiten en genereert derhalve geen omzet.

9 Lonen en salarissen

In duizenden euro's	2018	2017
Lonen en salarissen	246	--
Sociale lasten	30	--
Pensioenlasten	35	--
Overige personeelskosten	8	--
Doorbelaste lonen, salarissen en vergoedingen	441	946
Totaal	760	946

SRH heeft ultimo 2018 drie medewerkers (2,6 fte) in dienst. Deze medewerkers waren tot ultimo 2017 in dienst bij de Volksbank en gedetacheerd bij SRH. Per 1 januari 2018 hebben deze medewerkers hun dienstverbanden voortgezet bij SRH. De doorbelaste lonen, salarissen en vergoedingen omvatten daarmee in 2018 alleen nog de kosten van tijdelijk ingehuurd personeel (2017: € 0,5 miljoen). Het gemiddeld aantal in totaal bij SRH werkzame fte's in 2018 was 4,8 (2017: 6,0).

Bezoldiging bestuurders

De bezoldiging van bestuurders bestaat volledig uit periodiek betaalde managementfees.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de totale beloning van bestuurders.

In duizenden euro's	2018	2017
Jaarinkomen bestaande uit vaste beloningen (inclusief diverse onkosten)	104	121
Totaal	104	121

Het totale jaarinkomen is in 2018 gedaald ten opzichte van 2017 doordat de benodigde tijdbesteding van de voorzitter van de raad van bestuur in 2018 is afgenomen en zijn managementfee hierop naar beneden is bijgesteld. Er is over 2018 geen variabele beloning toegekend aan de bestuurders, evenals over 2017.

10 Overige bedrijfskosten

Specificatie overige bedrijfskosten

In duizenden euro's	2018	2017
Huisvestings- en automatiseringskosten	173	169
Kosten marketing en public relations	42	55
Kosten externe adviseurs	2.763	2.595
Overige kosten	117	815
Totaal	3.095	3.634

De overige bedrijfskosten zijn in 2018 € 0,5 miljoen lager dan in 2017. De daling van de overige bedrijfskosten wordt verklaard door de daling van de overige kosten. Deze daling van in totaal € 0,7 miljoen betreft met name de restituties die in 2018 zijn ontvangen (€ 0,6 miljoen) na de finale afrekening van de beheerkosten van NLF1 en na de teruggave van eerder betaalde toezichtkosten van de Single Resolution Board. De kosten externe adviseurs zijn in 2018 € 0,2 miljoen hoger dan in 2017. De € 1,2 miljoen lagere kosten van juridische adviseurs als gevolg van de beperkte voortgang in de lopende juridische procedures in 2018 en de € 0,1 miljoen lagere kosten van overige adviseurs werden volledig teniet gedaan door de verantwoording van de nog in 2019 en 2020 te verwachte onderzoekskosten van de onderzoekers in de enquêteprocedure, waarvoor SRH in 2018 per saldo een last heeft genomen van € 1,5 miljoen.

11 Financiële baten en lasten

Specificatie rentebaten

In duizenden euro's	2018	2017
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	1.807	2.019
Negatieve rentebaten	-160	-344
Totaal	1.647	1.675

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Betreft met name gerealiseerde rentebaten op de uitstaande vordering bij de Staat. De daling van de rentebaten en soortgelijke opbrengsten wordt verklaard doordat SRH in 2017 nog € 0,4 miljoen heffingsrente had ontvangen van de Belastingdienst. De daling werd deels gecompenseerd doordat SRH in 2018 een hogere rentebate heeft gerealiseerd op haar vordering op de Staat, na de verhoging van deze vordering met € 161 miljoen per 19 mei 2017.

Negatieve rentebaten

Vanaf 1 januari 2016 brengt SNS Bank een negatieve rente in rekening op de rekening-courant van SRH. Deze rentelasten worden als negatieve rentebaten in de jaarrekening verantwoord. De rentebaten zijn hoger als gevolg van het afgenomen gemiddelde kassaldo over 2018 na de overheveling van het overschot aan liquide middelen per 19 mei 2017.

12 Belastingen

Specificatie belastingen

In duizenden euro's	2018	2017
Acute vennootschapsbelasting huidig boekjaar	--	--
Vennootschapsbelasting voorgaande boekjaren	--	--
Belastingen	--	--

Aangezien het verlies over 2018 niet achterwaarts verrekenbaar en naar verwachting ook niet voorwaarts verrekenbaar is, is ter zake van het verlies over 2018 evenals in 2017 geen belastingbete verantwoord.

Aansluiting tussen het nominale en effectieve belastingpercentage

In duizenden euro's	2018	2017
Nominaal belastingpercentage	25,0%	25,0%
Resultaat voor belasting	-2.208	-2.905
Nominaal belastingbedrag	-552	-726
Vrijstellingen	--	--
Correcties voorgaande jaren	--	--
Correctie niet te compenseren verliezen	552	726
Totaal	0	--
Effectief belastingpercentage	0%	0%

Overige toelichtingen op de winst- en verliesrekening

13 Transacties met verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

De verbonden partijen van SRH zijn de aandeelhouder, de Staat en de leden van de raad van bestuur inclusief naaste familieleden. De relaties met deze verbonden partijen zijn, voor zover aanwezig, vooral op het gebied van administratieve relaties.

Transacties met verbonden partijen hebben plaatsgevonden op marktconforme voorwaarden, behalve indien anders vermeld. Bij de transacties met verbonden partijen is voldaan aan best practice-bepalingen 2.7.3 en 2.7.4 van de Code.

Posities en transacties tussen SRH en de Nederlandse Staat

Ultimo 2018 heeft SRH een vordering op de Nederlandse Staat van € 1.764 miljoen (voor meer informatie, zie toelichting bij financiële vaste activa).

Sinds 19 mei 2017 is de Staat enig aandeelhouder van SRH. Materiële besluiten worden genomen na intern beraad met dan wel goedkeuring van het ministerie van Financiën, conform de governance van SRH.

14 Accountantskosten

De honoraria voor de accountantsorganisatie belast met de controle van de jaarrekening, EY, zijn als volgt onder te verdelen:

Toelichting accountantskosten

In duizenden euro's, exclusief van toepassing zijnde btw	2018	2017
Onderzoek van de jaarrekening, waaronder de controle van de statutaire jaarrekeningen en overige statutaire controles van dochtermaatschappijen en andere geconsolideerde maatschappijen	45	43
Andere controlediensten	--	--
Adviesdiensten op fiscaal terrein	--	--
Andere niet-controlediensten	--	--
Totaal	45	43

De kosten van EY in 2018 betreffen de honoraria met betrekking tot de controle van het boekjaar 2018. De honoraria betreffen de kosten voor de dienstverlening welke betrekking hebben op het betreffende boekjaar.

In 2018 is geen sprake geweest van andere controlediensten.

Handtekeningen

Utrecht, 2 april 2019

Raad van bestuur

H.M. de Mol van Otterloo (voorzitter)

G.J.H. Broekers

Overige gegevens

Statutaire regeling inzake de winst- en verliesbestemming

De verliesverdeling zal worden bepaald in overeenstemming met artikel 25.4 van de statuten van SRH N.V., zoals geldend per 31 december 2018.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouder en het bestuur van SRH N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van SRH N.V. te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van SRH N.V. (hierna 'SRH' of 'de vennootschap') op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2018;
- de winst- en verliesrekening over 2018;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van SRH zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 2 april 2019

Ernst & Young Accountants LLP

drs A.B. Roeders RA